

במות יא

עניין: לא ישפוך אדם מי בורו ואחרים צריכים להם

רבינו יונה שערי תשובה השער השלישי

פב לא תשחית את עצה לנדוח עליו גרוזן (דברים כ, יט) הוזהרנו בזה שלא לכרות כל עץ מאכל גם לכנות לו מצור כל זמן שימצא מאילני סרק די ספוקו, וכן הוזהרנו בזה שלא לפזר ממון לריק אפילו שוה פרוטה, ואמרו רבותינו המקרע על מתו יותר מדאי לוקה וכל שכן המשבר כלים בחמתו. כי שתיים רעות עשה. השחית ממון. והשליט את כעסו להעבירו על דברי תורה, כי מעתה יש עמו מלחמה מיצר הכעס להעבירו על דתו. כענין שכתוב (משלי כב, ובעל חמה רב פשע, וכבר הקדמנו לך מה שאמרו רז"ל אם ראית אדם שהוא משבר כלי בחמתו יהי בעיניך כאילו עובד כוכבים שכן דרכו של יצר הרע היום אומר עשה כך ולמחר אומר לו עבוד אלהים אחרים. וארז"ל לא ישפוך אדם מי בורו ואחרים צריכים לו, אף כי הוזהרנו שלא להשחית הגוף במסירתו לסכנות, או בסינוף הגוף לבלעו חנם בתענית

גמ' שבת עז :

דכתיב לאפוקי (ג) הודרנא דלא תיקו: אמר רב יהודה אמר רב כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא ברא דבר אחד לבטלה ברא

לשם דעי"ה ח"ב דרוש ד' ענף יב, ז

בהמלכות ב"ן שבכל עולם [אמנם לא נעשה צירורס אשר ע"י מיחה וכליון והפסד חלא רק אחר שנעשה צ"ח כל שימושיו ומיקונו בהיותו בהעולם ונעשה בו כל הפעולות והתועלויות הראוי אליו אשר לזה שולח בעולמו (ומכאן תבין סוד איסור כל תשחית וכמו שיתבאר עוד למטה) וכן אחר שטובר על כל מליחות וזפרט על האדם כל המאורעות אשר בעולם הזה ובעולם הגפשות הגה ע"י כ"ז נעשה

